

**Семинар: Мултилатерални споразуми –
пасош за међународну трговину
Сава центар, 2. јуни 2014.**

**Компетентност проверача –
новина која доноси квалитет
више
(SPRS ISO/IEC 17021:2011)**

Јована Зечевић, АТС

SRPS ISO/IEC 17021:2011

SRPS ISO/IEC 17021:2011 Оцењивање
усаглашености — Захтеви за тела која
обављају проверу и сертификацију система
менаџмента

(прелазни период завршен 01.02.2013.)

SRPS ISO/IEC 17021:2011

- Дефиниција:
Компетентност је способност да се примене знања и вештине ради достизања планираних резултата.
- Принцип:
Компетентност особља, подржана системом менаџмента сертификационог тела, неопходна је да би се додељивала сертификација која улива поверење.

SRPS ISO/IEC 17021:2011

T 7.1.2

- ...**Критеријуми за компетентност** морају да буду утврђени узимањем у обзир захтева за сваку врсту стандарда за систем менаџмента или спецификацију, за сваку техничку област и за сваку функцију у процесу сертификације.
- Да би се постигли **намеравани резултати**, излазни елементи овог процеса морају да буду документовани критеријуми захтеваног знања и вештина неопходних да се провера ефективно изведе и да се испуне задаци сертификације и критеријуми.
- Прилог А **специфицира знање и вештине** које сертификационо тело мора да дефинише за специфичне функције.
- Онда када су успостављени **додатни специфични критеријуми за компетентност**, нпр. ISO/TS 22003 (систем менаџмента безбедношћу хране) они морају да се примене.

Прилог А (нормативни)

Сертификационе функције Знање и вештина	Преиспитивање пријава да би се утврдила захтевана компетентност тима проверавача, да би се изабрали чланови тима проверавача и да би се утврдило трајање провере	Преиспитивање извештаја о провери и доношење одлуке о сертификацији	Провер авање	Вођење тима проверавача
Знање о пракси руковођења пословањем			X	X
Знање о принципима провере, пракси и техникама		X	X+	X+
Знање о специфичном стандарду/ нормативном документу за систем менаџмента	X	X	X+	X+
Знање о процесима сертификационог тела	X	X	X	X
Вештина руковођења провером			X	<u>X+</u>

Компетентност особља

- Неопходно је да буду утврђени критеријуми за компетентност за функције наведене у нормативном прилогу А стандарда, као и све остале функције укључене у поступак сертификације.

На пример:

- за чланове комисије за обезбеђење непристрасности
- за особље које врши интерне провере
- за особље одговорно за вредновање и праћење резултата рада свих ангажованих лица (функција) у процесу сертификације.

(IAF MD 10:2013 – IAF Mandatory Document for Assessment of Certification Body Management of Competence in Accordance with ISO/IEC 17021:2011)

Компетентност особља

Позитиван пример:

- Идентификоване су све функције у процесу сертификације
- Установљен документовани процес за дефинисање критеријума за компетентност
- Документовани су критеријуми за компетентност
- Вредновано је особље у односу на установљене критеријуме (укључујући и особље које је преузето од другог СТ)
- Утврђено је да су постигнути намеравани резултати за сваку функцију (провера ефективности процеса)

Напомена: Информативни Прилог А документа IAF MD10:2013 даје примере намераваних резултата за одређене функције.

Специфични критеријуми

Специфични критеријуми за компетентност:

- **SRPS ISO/TS 22003:2010** Системи менаџмента безбедношћу хране – Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента безбедношћу хране
- **SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013** Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента – Део 2: Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију система менаџмента животног средином
- **SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014** Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента – Део 3: Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију система менаџмента квалитетом

Нова издања – серија 17021

Објављене су техничке спецификације:

- **30.09.2013. године - Део 4:** Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију за менаџмент одрживошћу догађаја
- **01.04.2014. године - Део 5:** Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију за систем менаџмента имовином

Следеће техничке спецификације су **у припреми:**

- **Део 6:** Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију за систем менаџмента континуитетом пословања
- **Део 7:** Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију за систем менаџмента безбедношћу саобраћаја

SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013

- **SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013 Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента – Део 2: Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију система менаџмента животном средином**
- Стандард SRPS ISO/IEC 17021 даје захтеве у вези генеричке компетентности свих проверавача који учествују у проверама.
- Поред ове компетентности сертификациона тела морају да располажу проверавачима за EMS који поседују специфична знања која су описана у SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013.
- Обавеза сертификационог тела је да дефинише захтеве за компетентност за сваку релевантну техничку област EMS и за сваку функцију у активности сертификације.

SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013

- Обавезна примена од **15. августа 2014.** године
- АТС предузео све неопходне активности у циљу усаглашавања поступка оцењивања сертификационих тела према захтевима техничке спецификације.
- АТС је оцењивање примене захтева техничке спецификације започео **1. јануара 2014.** године

SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013

Особље укључено у проверавање мора имати знање о следећем:

- Терминологији у области животне средине
- Метрици животне средине
- Техникама праћења и мерења у области животне средине одговарајуће за аспекте и техничку област EMC
- Техникама за идентификацију и вредновање аспеката и утицаја на животну средину и њиховог значаја за животну средину
- Аспектима животне средине за пројектовање
- Вредновању перформанси животне средине
- Законским и другим захтевима
- Приправности за реаговање у ванредним ситуацијама и одговору на њих
- Управљању операцијама
- Факторима који се односе на локацију

SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013

За сваки аспект, који је одговарајући за техничку(е) област(и) у којој сертификационо тело послује, оно мора да дефинише специфичне критеријуме за компетентност који су конзистентни са захтевима који се односе на:

- Емисије у ваздух
- Испуштање у земљиште
- Испуштање у воду
- Употребу сировина, енергије и природних ресурса
- Емитовану енергију
- Отпад
- Физичке карактеристике

SRPS ISO/IEC TS 17021-2:2013

Захтеви за остало особље

На пример: особље које преиспитује пријаву да би се одредила захтевана компетентност тима за проверу, извршио избор чланова тима за проверу и времена трајања провере мора имати знање о:

- Терминологији у вези са животном средином
- Техникама за идентификацију и вредновање аспеката и утицаја на животну средину и њиховог значаја за животну средину
- Факторима везаним за локацију

SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014

- **SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014 Оцењивање усаглашености - Захтеви за тела која обављају проверу и сертификацију система менаџмента – Део 3: Захтеви за компетентност за проверавање и сертификацију система менаџмента квалитетом**
- Употпуњује стандард ISO/IEC 17021 будући да се у њој појашњавају захтеви за компетентност особља укљученог у процес сертификације који су утврђени у ISO/IEC 17021:2011, тачка 7 и Прилог А.
- Сви проверавачи QMS-а и друго особље, укључено у функције сертификације, имају основне компетентности, описане у SRPS ISO/IEC 17021, као и специфична знања о QMS-у описана у овој техничкој спецификацији.

SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014

- Обавезна примена **од 2. маја 2015. године**
- АТС ће у наредном периоду предузети све неопходне активности у циљу усаглашавања поступка оцењивања сертификационих тела према захтевима ове техничке спецификације
- АТС ће оцењивање примене захтева техничке спецификације започети **1. октобра 2014. године**

SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014

Особље, укључено у проверавање, мора поседовати знања о QMS-у која се односе на:

- Терминологију, принципе, праксу и технике менаџмента квалитетом
- Стандарде система менаџмента квалитетом и нормативна документа
- Практике менаџмента пословањем
- Пословни сектор клијента
- Производе, процесе и организацију клијента

SRPS ISO/IEC TS 17021-3:2014

Захтеви за остало особље

На пример: особље, које обавља преиспитивање пријаве да би се одредила захтевана компетентност тима за проверу, извршио избор чланова тима за проверу и одредило време трајања провере, мора имати знање које се односи на:

- Стандарде за систем менаџмента квалитетом и нормативна документа
- Пословни сектор клијента
- Производе, процесе и организацију клијента

Промене

- Ревизија основног стандарда ISO/IEC 17021:2011
ISO/IEC DIS 17021-1
- До 5. маја 2014. године је завршено гласање
– фаза DIS

Промене

- **ISO/TS 22003:2013** је објављен 12.12.2013. године
- Прелазни период до децембра 2016. године
- 15.05.2014. године објављен је и документ који садржи везу ове техничке спецификације са основним стандардом ISO/IEC 17021:2011

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

Акредитационо тело Србије

www.ats.rs

jovana.zecevic@ats.rs

